

3.º ESO · CFG · UNIDADE 3

Prezos, inflación e tiques

Prezo e valor, inflación, tiques, IVE e garantía

3

PARA COMEZAR

Nesta unidade aprenderás a...

- Distinguir o prezo dunha cousa do valor que ten para ti, e calcular o seu custo por uso.
- Comparar prezos por unidade (quilo, litro) e non só polo prezo do envase.
- Explicar que é a inflación e que lle pasa ao poder adquisitivo do teu diñeiro.
- Ler un tique ou unha factura e separar o prezo sen IVE, o IVE e o total.
- Gardar un tique como proba de compra e calcular ata cando dura a garantía legal desde a entrega.
- Distinguir o que proba o tique dos dereitos que recoñece a lei.
- Recoñecer trampas comúns en ofertas e rebaixas.

SITUACIÓN DE PARTIDA · CASO FICTICIO

Unha situación de partida

É novembro en 3.º B do IES Ribera Norte. A Salma estragóuselle un dos auriculares que mercou hai catorce meses, e a web da tenda di que a garantía é dun ano. O único que ten é a foto dun tique. Inés Varela escribiu na lousa unha pregunta: que che di un tique e que non che di?

❓ Cando pensaches que algo era «caro» ou «barato»? Con que o comparabas?

❓ Cres que con 20 € se merca hoxe o mesmo ca hai un ano? Por que?

❓ Que datos esperas atopar nun tique de compra?

MAPA DA UNIDADE

O que imos ver

- **3.1** Prezo e valor
- **3.2** A inflación e o poder adquisitivo
- **3.3** A factura e o tique
- **3.4** Gardar o tique: proba e garantía
- **3.5** Comparar prezos con cabeza

Prezo fronte a valor

Prezo

- O que pagas
- Está na etiqueta

VS

Valor

- O que che achega: utilidade, calidade e duración
- Estímase co custo por uso

CLAVE

Custo por uso = prezo ÷ tempo de uso. Prezo por unidade = prezo ÷ quilos, litros ou unidades.

O que compran 20 €

Una cesta de merienda

Custaba 20 € hai un ano e os seus prezos soben un 4,9 % (IPC de outubro de 2026).

1. **Prezo actual.** 20,00 × 1,049 = 20,98 €.
2. **Que compran 20 €.** 20,00 / 20,98 = 95,3 % da cesta.
3. **100 € gardados.** 100,00 / 1,049 = 95,33 €: perdéronse 4,67 € de poder adquisitivo.

✔ **Non perdeches diñeiro, perdeches capacidade de compra.**

Os tres tipos de IVE

Xeral · 21 %

A maioría dos produtos, como uns auriculares.

Reducido · 10 %

Por exemplo, o menú dun bar no caso da actividade 8.

Superreducido · 4 %

Divídese entre 1,04 para sacar a base.

CLAVE

Co IVE incluído: base + cota = total. A base sae de **dividir** entre 1,21, non de multiplicar por 0,21.

Ler o tique de Salma

DATO	CÁLCULO	RESULTADO
Prezo total (IVE incluído)	Tique	49,90 €
Base	49,90 / 1,21	41,24 €
Cota de IVE	49,90 − 41,24	8,66 €
Garantía legal	12/09/2025 + 3 anos	12/09/2028

CLAVE

A web dicía un ano, pero a garantía legal segue vixente ata setembro de 2028.

Gardar o tique

1

Proba

Di que compraches, a quen e cando.

2

Foto

Fai unha foto con boa luz: o papel térmico bórrase.

3

Prazo

Gárdao mentres dure a garantía; a legal é de tres anos.

CLAVE

Nos dous primeiros anos presúmese que o defecto xa existía ao mercar.

🙋 PREGUNTA PARA A CLASE

Un anuncio di «antes 99 €, agora 59,90 €». Que convén facer antes de crer a rebaixa?

A Fiarme: o prezo riscado é a proba

B Comparar con outras tendas, non coa etiqueta

C Comprar axiña, que se acaba

✔️ O «antes» só conta se o produto se vendeu de verdade a ese prezo; é o efecto áncora.

REPASO

Ideas clave

- **Prezo e valor.** Prezo: o que pagas; valor: o que che achega, utilidade, calidade e duración, custo por uso, prezo por unidade.
- **Factura e tique.** Factura completa e simplificada, ive: 21 %, 10 % e 4 %, base máis ive é igual ao total, base: total dividido entre 1,21.
- **Comparar prezos.** Prezo por unidade, ofertas 3×2, prezo de referencia e efecto áncora, comparar en varias tendas.
- **Inflación.** IPC e variación interanual, poder adquisitivo, diñeiro gardado na casa, o ipc mide unha cesta media.
- **Tique e garantía.** Garantía legal de tres anos desde a entrega, garantía comercial, gardar o tique, a súa foto e a proba de entrega, dous primeiros anos: presúmese o defecto.

PARA REMATAR

Para pensar

1. Cando pensaches que algo era «caro» ou «barato»? Con que o comparabas?
2. Con 20 € cómprase hoxe o mesmo que hai un ano?
3. Para que che podería servir un tique dentro de dous anos?

Agora tócache a ti!

Repasa, practica e comproba o que aprendiches.

📝 **Resumo**

✅ **Test**

👆 **Interactivos**

Libro, presentacións, resumos e tests gratuítos en **josesande.com**